

Danmarks Permanente Mission ved FN i New York

Den 6. april 2005

Nyhedsbrev nr. 6 om arbejdet i FN's Sikkerhedsråd

Følg med på www.sikkerhedsraadet.um.dk

Nedenfor følger en gennemgang af sagerne på Sikkerhedsrådets dagsorden i den sidste halvdel af marts under Brasiliens formandskab:

Den 15. marts holdt Rådet konsultationer om våbenembargoen imod Somalia, som blev iværksat i 1992. En monitoreringsgruppe baseret i Nairobi følger sanktionsregimet. I gruppens seneste rapport fra februar 2005 anbefalede de en stramning af embargoen særligt med henblik på at sikre bedre kontrol ved grænserne. Rådet besluttede at forlænge monitoreringsgruppens arbejde i endnu seks måneder (Resolution 1587) og vil løbende overveje tiltag, der kan gøre embargoen mere effektiv.

Sudan blev drøftet den 17., 23., 24., 29., 30. og den 31. marts. Resultatet af forhandlingerne blev vedtagelse af tre resolutioner. Den første resolution (resolution 1590), vedtaget den 24. marts, bemyndiger indsættelse af en fredsstøttende FN-operation, UNMIS, med 10.000 soldater og observatører, der skal overvåge gennemførelsen af nord-syd fredsftalen. Det er hensigten, at styrken skal understøtte AU-styrkerne i Darfur med hensyn til logistik og teknisk bistand. Den anden resolution (resolution 1591), vedtaget den 29. marts, indfører sanktioner imod parterne i Darfur. Sanktionerne omfatter en udvidet våbenembargo og målrettede, individuelle sanktioner imod personer, som modarbejder fredsprocessen, forbryder sig mod menneskerettighederne eller bryder våbenembargoen. Den tredje resolution (resolution 1593), vedtaget den 31. marts, henviser retsopgøret om forbrydelserne begået i Darfur til Den Internationale Straffedomstol i Haag. Undtaget fra retsforfølgning ved straffedomstolen er handlinger begået i Sudan af statsborgere og medlemmer af væbnede styrker fra stater, der ikke er parter i statuten om straffedomstolen. Denne undtagelse medvirkede til, at USA undlod at nedlægge veto. Undtagelsen gælder selvsagt ikke for Sudan. Sudans regering pålægges at samarbejde med domstolen.

Den 21. marts drøftede Rådet udviklingen i forholdet mellem Georgien og "udbryderrepublikken" Abkhasien. Der er fortsat stilstand i forhandlingerne, men det vurderes som positivt, at begge parter har indvilget i at mødes med repræsentanter fra Vennegruppen for Georgien (bl.a. Rusland, USA og Tyskland) i Geneve i april. Den georgiske ambassadør gav i et moderat indlæg udtryk for vilje til at finde en politisk løsning.

Den 22. marts modtog Rådet en orientering om situationen i Afghanistan. Parlaments- og provinsvalgene er udskudt til den 18. september for at sikre den nødvendige forberedelse. FN's mission i landet (UNAMA) rådgiver regeringen i den politiske proces. Valgene markerer afslutningen på Bonn-processen, og der er nu overvejelser i gang om rollen for FN og det internationale samfund efter valgene. Rådet vedtog den 24. marts at forlænge UNAMA's mandat med yderligere 12 måneder (resolution 1589).

Den 22. marts holdt Rådet konsultationer om Den Demokratiske Republik Congo (DRC). Lederen af FN's fredsbevarende operation i DRC (MONUC) orienterede om den seneste udvikling. I det østlige DRC har FN-styrken været involveret i en række sammenstød med militsgrupper. Afvæbningen af militsgrupperne går trægt, og de udgør stadig en alvorlig trussel for overgangsprocessen. Afholdelse af valg ventes udskudt til sidst på året. Lederen af MONUC redegjorde for den forebyggende indsats imod seksuelle overgreb fra medlemmer af MONUC's stab. Rådet besluttede den 30. marts at forlænge mandatet for MONUC i yderligere seks måneder (resolution 1592).

Den 23. marts holdt Rådet et offentligt møde om Bosnien-Hercegovina. Den Høje Repræsentant, Lord Ashdown, orienterede Rådet om den seneste udvikling. Udsigterne er generelt positive med fremskridt i de politiske og økonomiske reformer. Problemerne har primært vedrørt samarbejdet med

krigsforbrydertribunalet for det tidligere Jugoslavien (ICTY). Republika Srpska er nu begyndt at udlevere krigsforbrydere til tribunalen i Haag, og dermed er der skabt et bedre grundlag for yderligere tilnærmelser til EU og NATO.

Den 24. marts fik Rådet den månedlige briefing om situationen i Mellemøsten. FN's generalsekretær besøgte regionen tidligere i marts og deltog i Den Arabiske Liga's topmøde i Algiers den 22.-23. marts. Der er fortsat grundlag for forsigtig optimisme med udsigten til israelsk tilbagetrækning fra Gaza. Der er mere end nogensinde brug for aktiv støtte fra Kvartetten og det internationale samfund for at fastholde momentum.

Den 28. marts afholdt Rådet et offentligt møde om situationen i Elfenbenskysten. Lederen af FN's fredsbevarende operation i Elfenbenskysten (UNOCI) orienterede om den seneste udvikling. Desuden gav Sydafrikas viceudenrigsminister en status for den sydafrikanske præsident Mbekis mæglingsbestræbelser. Der er ikke sket væsentlige fremskridt i fredsprocessen, og stadige brud på våbenhvilen samt stigende kriminalitet giver civilbefolkningen vanskelige vilkår. En humanitær krise er undervejs. Rådet forlængede den 4. april UNOCI's mandat med en måned (resolution 1594) og vil i den mellemliggende periode overveje, sammensætningen af et nyt mandat for UNOCI i lyset af præsident Mbekis mægling.

Den 29. marts drøftede Rådet situationen i Liberia. Lederen af FN's operation (UNMIL) orienterede om den seneste udvikling. Der afholdes parlaments- og præsidentvalg i oktober. Tidligere militser fortsætter med at skabe ustabile forhold, og korrupsion er fortsat den største hindring for økonomiske fremskridt. Den danske formand for sanktionskomiteen for Liberia gav en orientering om status for sanktionerne på diamantområdet. En ekspertgruppe har anbefalet at opretholde sanktionerne, indtil landet lever op til kriterierne for at blive en del af det internationale certificeringsregime for diamanter, Kimberley-processen, og sikrer finansiel gennemsigtighed. I juni vil Rådet nærmere drøfte, hvorvidt sanktionerne skal ophæves.

Den 29. marts holdt Rådet konsultationer om situationen i Guinea Bissau. Lederen af FN's politiske kontor (UNOGBIS) i den vestafrikanske stat gav et pessimistisk billede af situationen. Præsidentvalget er fastsat til den 17. juni, men udemokratiske elementer, bl.a. i militæret, truer med at underminere valgprocessen. I en formandsudtalelse opfordrer Rådet alle parter til at bakke op om en demokratisk valgproces og afholde sig fra at tilskynde til etniske og religiøse stridigheder (PRST/2005/14).

Den 29. marts drøftede Rådet situationen i Libanon med henblik på opfølgning på rapporten fra den særlige ekspertundersøgelse om omstændighederne ved mordet på den tidligere premierminister Rafik Hariri. Generalsekretæren anbefaler nedsættelse af en uafhængig international efterforskningskommission til at bistå de libanesiske myndigheder i opklaringsarbejdet. De libanesiske myndigheder har tilkendegivet at ville samarbejde fuldt ud med Kommissionen. Rådet ventes i starten af april at vedtage en resolution, der sætter arbejdet i gang.

Den 30. marts holdt Rådet en åben debat om den afrikanske dimension i Rådets arbejde med udgangspunkt i de sager, der har været på dagsordenen i marts. Indlæggene handlede generelt om det regionale aspekt ved konflikthåndtering i Afrika og behovet for at løse de grundlæggende problemer. Flere delegerationer pointerede vigtigheden af bedre planlægning af operationer og sikring af brede mandater, der omfattede såvel militære som civile opgaver.

Rådet godkendte den 4. april vedlagte program for april måned, hvor Kina har formandskabet i Sikkerhedsrådet. Den 1. april overtog Danmark formandskabet for Counter Terrorisme Committee (CTC). Første møde afholdes den 7. april.